

L'alliberament de Catalunya

Poques vegades un poble viu un exaltament patriòtic tan gran i tan intens, com el que viu Catalunya aquesta hora vibrant i solemníssima. Aquest abrondament integral de la terra catalana que té posada l'esperança en l'Estatut que ella es votà el dia 2 d'agost, és un fet transcendental que ha de commoure tots els pobles Ibèrics. Ja era hora que, Catalunya fins fa poc ajudada sota el jou de l'opressió, es deixondís triomfal per assenyalar a Espanya el camí del seu redreçament. La política despòtica de la monarquia absoluta, tractava de matar-nos l'esperit; però així com la nostra llengua materna ha triomfat gloriosa de tota imposició assimiladora, així també els anhels de la nostra raça forta i valerosa ha superat les vexacions i les violències insolents dels enemics seculars del recobriment de la nostra personalitat. Hem patit tots els martiris, hem sofert tots els turments, hem estat víctimes dels més grans atropells; mai, però, hem estat vençuts, ni l'ombra del dubte del triomf definitiu ha entelat la clara visió del pervindre de la nostra pàtria. Tingue-ho ben present, senyor Royo Villanova i companyia.

Cal que no oblidem que aquests moments de joia no haurien estat possibles sota la fèrula dels fatídics Borbons; cal que servem ben viu el record indigne d'aquella plèiade de reis banals que insensibles a la realitat ens martiritzaven i ens tractaven com a esclaus. Ha calgut soterrar tot el bastiment del vell règim i entronitzar la República, perquè Catalunya pogués segar les cadenes que l'oprimien, condemnant-la a una vida espiritual precària i vergonyosa. Per aquest motiu els republicans de sempre, sentim una doble satisfacció en veure com la duplicitat dels nostres ideals s'han erigit en àrbitres de la grandesa espanyola: Autonomia i República. L'una com a conseqüència lògica i necessària de l'altra, car la llibertat no pot donar-la, els qui tot temps n'havien fet objecte d'escarni i l'havien sacrificat a qualsevol preu. La llibertat havia de venir a Catalunya pels camins de la República i el poble, portat per aquest sentit pràctic que mai el traeix, feu d'una Espanya vella i inepte, una altra de jove i plena de facultats

i bones disposicions per a resoldre els problemes ètnics que afecten a la vida de l'Estat d'una manera eficient i cordial, bandeant amb un gest de repugnància els seculars prejudicis que abans entorpien tota solució harmònica.

L'hora solemne de la llibertat de Catalunya ja no és llunyana. L'any 1932 ha d'ésser l'antítesi del 1714. I això serà, no en dubtem gens, perquè tots els republicans ho volem: els d'ací i els d'enllà, els de dintre i els de fora. Només impugnen l'Estatut els monàrquics disfressats amb la bandera tricolor, els que no voldrien que la República es consolidés definitivament i per això voldrien que el problema català continués essent un destorb i no la base més sòlida del nou règim com presenten que serà Catalunya amb l'adveniment de l'Autonomia.

SNOB

Vides paral·leles

Macià i De Valera. Dos homes i dos símbols de terres oprimides que volen la llibertat. L'un al Nord, aïllat per l'Oceà, sota la vigilància d'Anglaterra. L'altre al Sur, en la fèrtil Catalunya, sota la mirada odiosa de l'últim representant de la tradicional monarquia espanyola. Els dos són apòstols de l'ideal. Com ells, aquests es volten de deixebles incondicionals.

Els dos han conegut la presó, l'exili, la burla i l'odi, però els dos han seguit pas avant decidits i empenyuts pel mateix neguit.

Els dos han arribat al lloc suprem portats pel frenesí del poble.

Foment Nacionalista Republicà

Demà dissabte

A les 10 de la nit

CONFERÈNCIA

a càrrec del diputat a les Constituents

Dr. J. Riera i Puntí

Tema:

"L'Estatut interessa més a la República que a Catalunya"

Les mòmies de retaule

En el panorama polític sovint apareixen arcaics personatges la majoria dels quals arrosseguen el llast de passades actuacions i porten el Sant Benet del ridícul. Els esgarips de llur veu extemporània no troben ressó en l'opinió perquè precisament aquesta fa temps va jutjar-los amb fall inapèhable que els incapacita per a prendre part en el concert que el país, sota el patronatge liberal d'un règim de democràcia, ha iniciat amb prou sobirania que de forma automàtica bandeja als indesitjables, als tartufs, a tots aquells homes que de la política n'han fet escambell per a assolir llocs preeminents que en època passada estaven a l'abast dels més desaprensius o dels més servils.

Però afortunadament la dolorosa experiència ens ha ensenyat a conèixer als llops disfressats amb pell de moltó. Són els polítics que ahir al ampar d'una monarquia esgotada i en franca decadència, falsejaven prevaricadors la voluntat sobirana del poble, d'aquest poble pacient que, expoliat, sols li restava l'ànima que no s'havien atrevit a treure en pública subhasta. Són personatges de guinyol en la vida col·lectiva del país nostre; homes de circumstàncies, mai d'idees, la seva presència fa reviure en nosaltres desastres colonials, trasbalsaments socials, lleis de fuga i el record de la dignitat ciutadana ferida per la grapa d'un soldat.

Idols de fang, pastats amb les llàgrimes i suors dels altres, el vostre enderrocament representa l'oblid més absolut del passat. No intenteu pas aparèixer de nou afegint una nova taca a la nostra història, que no reeixireu en el propòsit. Sou

mòmies de retaule amb sentor de cementiri que, estèrils per a reproduir-vos, sols podeu moureus a l'ampar de les tenebres, puix us cega la llum diàfana de la veritat i de la justícia, d'aquesta justícia que damunt les vostres desferres aixecarà un arc prou esvelt i ampli que permeti el pas a les noves generacions del demà en la seva ruta decidida envers el progrés.

Com la muller de Lot, noves estàtues de sal resten condemnats a contemplar eternament una obra refasta, puix la immobilitat no us permetrà veure el camí esplendorós que s'obre davant vostre.

VALL

Notes polítiques

☉ El conseller de Governació parlant amb els periodistes els ha dit que no tenia cap notícia d'interès que comunicar-los.

Preguntat aprop d'una conferència que acabava de celebrar amb el diputat de la Generalitat senyor Bofill i Mates, contestà que s'havia limitat a assumptes particulars.

—No han tractat de quelcom relacionat amb l'Estatut?

—No. Ha estat l'entrevista de caràcter particular.

—Ens podríeu dir quelcom sobre el sistema electoral que s'adoptarà en les primeres eleccions que se celebrin a Catalunya, després d'aprovat l'Estatut?

—Ja us vàreu dir en altra ocasió que em vàreu fer una pregunta semblant que això heu de preguntar-ho al president, que és l'únic que pot contestar per ésser ell exclusivament el que ha de decidir l'assumpte. Jo res no sé i per tant res no puc dir.

☉ Per al primer de maig s'organitza un viatge a Rússia de varis diputats socialistes. Els Soviets paguen l'estada a Rússia.

Les comissions comunistes d'Espanya estan investigant els antecedents dels diputats que han de visitar el país dels Soviets.

☉ Ha retornat precipitadament de Madrid, per trobar-se greument malalta la seva esposa, el diputat a Corts, doctor Dolcet.